

Porin

4
Porin

Tävy

06.04.1988

1770 1038 Tävy

LÄNSI-SUOMEN VESIOIKEUDEN PÄÄTÖS

Nro 20/1988/2

Dnro 83264

Asia Porin kaupungin hakemus luvan saamiseksi Kokemäenjoen itärannan pengerrykseen Harjunpäänjoen eteläpuolella Porin kaupungissa ja Ulvilan kunnassa.

Annettu Helsingissä 5.4.1988.

Hanketta
ei toteutettu

Hakemus

Porin kaupunki on vesioikeuteen 3.11.1983 toimittamassaan hakemuksessa lausunut, että Kokemäenjoen järjestelyyn liittyvä Porin kaakkoisosan pengerrys koostuu kahdesta osasta, kuivatusalueesta 1 (Uus-Aittaluodon pengerrys) ja kuivatusalueesta 2 (Sunniemen pengerrys). Maa- ja metsätalousministeriö oikeutti 31.12.1974 vesihallituksen valtion puolesta hakemaan hankkeelle vesilain mukaisen luvan. Vesioikeuskäsittelyn ollessa kesken vesioikeus myönsi 19.9.1977 vesihallitukselle työluvan kuivatusalueen 1 osalta niille rakennuskohteille, joiden vaatimasta maapohjasta oli sovittu maanomistajien kanssa. Työt aloitettiin vuonna 1978 ja ne on saatu päätökseen joitakin pienemmöjä ojitussjärjestelyjä lukuunottamatta.

Vesioikeus myönsi 23.6.1983 luvan kuivatusalueen 1 pengerrykselle. Vesioikeuden päätökseen ei sisällynyt kuivatusalueen 2 pengerrystä, sillä katselmustoimituksen yhteydessä esitettyjen valitusten johdosta tämän alueen pengerryssuunnitelmaa ei todettu esitetyssä muodossa toteuttamiskelpoiseksi.

Kuivatusalueen 2 pengerryksen toteuttamisedellytysten parantamiseksi Porin kaupungin rakennusvirastossa on laadittu kohteelle uusi pengerryssuunnitelma. Uudessa suunnitelmassa penkereet on mahdollisuuksien mukaan suunniteltu tiepenkereinä nykyisiä teitä korottamalla. Ojitussjärjestelyt on saatettu mahdollisimman vähäisiksi kuitenkin järjestelmän toimivuus säilyttäen. Penkereen lävistäviin valtaojiin on suunniteltu

Turun vesi- ja ympäristöpiiri

kolme niin sanottua munkkipatoa, jotka voidaan tarvittaessa sulkea ja valumavedet pumpata siirrettävien tulvapumppujen avulla.

Uuden suunnitelman mukaan toteutettuna hankkeen kustannusarvio on noin 1,6 milj. mk.

Kaupungin rakennusvirasto on neuvotellut maanomistajien kanssa suostumukset pengerten ja ojien sijoittamiseksi alueelle. Suostumuksia on saatu kaikkiaan 48. Kolmen tilan osalta suostumus on kuitenkin jäänyt saamatta. Sovitut korvaukset ovat yhteensä 84 054 mk ja arvioitu korvaussumma sopimuksettomien tilojen osalta 6 802 mk.

Kaupunki on liittänyt hakemukseensa Porin kaakkoisosan pengerryssuunnitelman kuivatusalueen 2 osalta sekä rakenteiden alle jääviltä alueilta tehdyt suostumukset ja pyytänyt lupaa suunnitelman mukaiseen pengerrykseen. Kaupunki on vielä lausunut, että koska hankkeesta ei ilmeisesti aiheudu vesilain 16 luvun 5 §:ssä mainittuja vaikutuksia, asia tulisi käsitellä kuultusmenettelyllä.

Suunnitelma

Pengerrettävä alue sijaitsee Kokemäenjoen pohjoisrannalla noin 10 km jokisuusta ylöspäin. Alue kuuluu pääosiltaan Porin kaupungin Sunniemen, Harjunpään ja Vanhankylän kyliin, mutta pieni osa hyötyalueesta ulottuu Ulvilan kunnan puolelle. Pengerrettävän alueen länsipuolella laskee Harjunpäänjoki Kokemäenjokeen.

Kokemäenjoen pääuoma virtaa pengerrättävän alueen kohdalla 150-200 m leveänä jokena. Sen vesistöalueen suuruus on pohjoisesta laskevan Harjunpäänjoen lisäjuoksun jälkeen 27 000 km² ja järvisyys 9,0 %. Harjunpäänjoen vesistöalue on 545 km² ja järvisyys 4,4 %.

Pengerrettävän alueen kohdalla Kokemäenjoen vedenkorkeudet ovat riippuvaisia meriveden korkeudesta.

Pengerrettävä alue on pääosiltaan alavaa maatalousmaata. Alueen kuivatus on hoidettu avo-ojituksella. Jokiin laskevien valtaojien kautta vähäisetkin tulvavedet pääsevät alueelle.

Pengerryksen tarkoituksena on suojata tulvilta Kokemäenjoen ja Harjunpäänjoen vedenkorkeusvaihteluitten vaikutuspiirissä olevat maa-alueet ja rakennetut asuinrakennukset (noin 100 kpl). Suunnitelman toteuttamisen yhteydessä on jokiin viemäröityjen talojen viemäröinti uusittava siten, ettei tulvavahinkoja tätä kautta pääse syntymään. Tämä merkitsee purkuviemäreitten varustamista padotusventtiileillä tai osittaisen viemäriverkostön rakentamista pengerrysalueelle.

Hydrologisen toimiston päivittäistä jokivesipinnan tarkkailua on suoritettu 1.7.1910 alkaen Porin jokisataman laiturin kohdalla olleesta asteikosta (107). Asteikon havainnointi lopetettiin 14.12.1973. Lukkarinsannan asteikolta (107a) havainnot on aikaväliltä 1.8.1987 - 30.6.1977, jonka jälkeen on luetu Seikun Sahan asteikkoa (107b).

Kokemäenjoen vedenkorkeuksien keski- ja ääriarvot N_{60} -tasossa Porin kohdalla ovat vuosina 1920-1979 olleet:

Ylin vesi	HW	N_{60} +2,78 m	17.4.1951
Keskiylivesi	MHW	N_{60} +1,56 "	
Keskivesi	MW	N_{60} +0,48 "	
Keskialivesi	MNW	N_{60} -0,02 "	
Alin vesi	NW	N_{60} -0,68 "	19.4.1979

Porin kaupungin toimesta mitatut hyydetulvat pengerrettävän alueen alapäässä Haapamäen rautatiesillan ja Isojoenrannan mitauspisteen kohdalla ovat olleet tammikuussa 1975 N_{60} +2,63 m, joulukuussa 1979 N_{60} +2,21 m ja joulukuussa 1980 N_{60} +2,17 m.

Pengerrettävän alueen kohdalle Kokemäenjoen etelärannalle rakennetun pengerryksen yhteydessä on vesihallitus lausunnossaan arvioinut v. 1951 havaitun ylimmän vedenkorkeuden vastaavan noin kerran sadassa vuodessa tapahtuvaa tulvaa. Samassa lausunnossa on myös annettu penkereen harjan vähimmäiskorkeudet, joita hakemuksen suunnitelmassa on käytetty.

Virtaamien keski- ja ääriarvot Kokemäenjoessa Harjavallan voimalaitoksella ovat vuosina 1931 - 1979 olleet seuraavat:

Ylin virtaama	HQ = 918 m ³ /s
Keskiylivirtaama	MHQ = 573 "
Keskivirtaama	MQ = 207 "
Keskialivirtaama	MNQ = 58 "
Alin virtaama	NQ = 2 "

Pengerrysalueen valtaojista suurimman, Koskelanojan, ylivirtaama on arvioitu seuraavasti: Valuma-alue 2,55 km², ylivaluma 200 l/s ja ylivirtaama 0,51 m³/s. Vedenkorkeudet pengerrättävällä alueella pysyvät normaaliaikoina entisellään. Tulvakausina valtaojat suljetaan settipadolla ja vedenkorkeus voidaan tilapäispumppauksen avulla säätää halutulle korkeudelle (noin 0,5 m).

Pengerrettävällä alueella on toteutettu 1950-luvulla Koskelan asutusalueen kuivatus, jonka yhteydessä Koskelanoja on perattu sekä Sunniemen asutusalueen kuivatus, jolloin on perattu erästä Koskelanojaan laskevaa valtaojaa. Harjunpäänjoen länsipuolella sijaitseva Isojoenrannan pengerrys valmistui v. 1960. Kokemäenjoen eteläpuolella sijaitseva Porin kaakkoisosan kuivatusalueen 1 pengerrys valmistui v. 1979 penkereiden ja pumppaamoiden osalta. Insinööritoimisto Maa- ja Vesi Oy on laatinut 22.8.1975 päivätyn suunnitelman Porin kaakkoisosan pengerryksestä myös kuivatusalueen 2 osalle. Hakemukseen liitetty suunnitelma korvaa mainitun suunnitelman. Suunnitelmat poikkeavat toisistaan oleellisimmin avo-ojien kaivuun osalta, jota nyt on pyritty vähentämään minimiin. Penkereittein kaventamisella on pyritty olemassaoleville rakenteille ja puustolle syntyvän vahingon vähentämiseen.

Suunnittelualueen tulvasuojelun toteuttamiseksi rakennetaan Harjunpäänjoen penger, Kokemäenjoen penger ja niin sanottu eristysojan penger.

Penkereitten mitat ja rakenne ilmenevät seuraavasta taulukosta.

Harjunpäänjoen_penger:

Paaluväli	Pengermateriaali	Penkereen korkeus (m)	Harjan leveys (m)	Luiskat
0+00-0+95	Maapenger	0,69-0,79	2,0-2,5	1 : 1,5
0+95-2+15	Tiepenger	0,52-1,04	3,0	1 : 1,5
2+15-3+95	Maapenger	0,72-1,05	2,5	1 : 1,5
3+95-5+10	Maapenger	0,84-1,04	1,5-2,0	1 : 1,5
5+10-7+50	Tiepenger	0,24-0,56	3,7-4,0	1 : 1,5
7+50-9+75	Tiepenger	0,15-0,39	4,0-4,3	1 : 1,5
9+75-10+40	Tiepenger	0,0 -0,12	5,0	1 : 3
10+40-11+75	Maapenger	0,0 -0,6	1,0-1,5	1 : ≥1,5

Kokemäenjoen_penger:

0+00-8+00	Tiepenger	0,15-0,62	4,8-5,0	1 : 1,5-2,0
8+00-12+60	Tiepenger	0,32-0,53	3,8-4,0	1 : 1,5-2,0
12+60-17+00	Tiepenger	0,11-0,76	3,5-3,7	1 : 1,5-2,0

Eristysojan_penger:

0+00-4+40	Maapenger	0,10-0,98	2,0	1 : 1,5
-----------	-----------	-----------	-----	---------

Penkereiden harjankorkeus on $N_{60} + 3,30$ m.

Kuivatusalueen ojasto säilytetään pääosin ennallaan. Harjunpäänjokeen penkereen paalulla 3+35 laskeva oja tukitaan ja käännetään laskemaan ojan 4 kautta ojaan 1. Kokemäenjokeen penkereen paalulla 9+40 laskeva oja käännetään laskemaan pengerrysalueen ulkopuolelta Kokemäenjokeen (oja 3). Ojan pengerrysalueelle jäävä alaosa käännetään laskemaan Koskelanojaan (oja 5). Koskelanoja sekä ojat 1 ja 2 varustetaan munkkipadolla, joka voidaan tulvatilanteessa sulkea. Tulva-aikaisten lumensulamis- ja sadevesien tilapäistä pumppaamista varten munkkipadon läheisyyteen rakennetaan siirrettäville pumpuille sähköliitäntä sekä hankitaan tilapäiset pumput.

Tilapäisten pumppujen ja munkkipatojen mitoitus:

	Valuma-alue ha	Q (l/s)	Munkkipadon tuloputki (halk. cm)	Nostokork. (m)
Koskelanoja	255	510	120	3,5
Oja 1	80	150	80	3,5
Oja 2	21	45	50	3,0

Pieniin penkereiden . katkaisemiin paikallisojiin ja salaojien laskuputkiin rakennetaan padotusläpällä varustetut rummut ($\varnothing$ 200 - 300 mm).

Pengerryksen yhteydessä uusitaan seuraavat rummut:

Oja n:o	Aukko $\varnothing$ cm	Tasausviivan korkeus
5	600	N 60 ^{+0,38}
4	500	N 60 ^{+0,93}

Tiepenkereiden joenpuoleinen reuna varustetaan kaiteella, kun 1 : 1,5 kaltevuudella olevan pengerluiskan korkeus ylittää 1,5 metrin korkeuden.

Suunnitelmassa esitetyillä pengerlinjoilla tullaan vielä suorittamaan tarkentavia maaperätutkimuksia ja valtaojarumpujen tutkimista.

Järjestelyn toteuttaminen vaikuttaa niihin rakenteisiin ja laitteisiin, jotka esiintyvät tulevien pengerlinjojen läheisyydessä tai pengerlinjalla. Rakenteille tulevan vahingon ja haitan välttämiseksi on penkereiden leveys pyritty kaventamaan mahdollisimman pieneksi.

Pengerryshankkeella ei ole vaikutusta Kokemäenjoen tai Harjunpäänjoen vedenkorkeuksiin tai virtaamiin. Pengerryksen toteuttamisella ei ole merkitystä vesiliikenteen tai uiton kannalta.

Pengerryksen toteuttaminen ei myöskään aiheuta muutoksia kalastuksessa tai kalastossa.

Suunnitelman toteuttamisen kustannukset on arvioitu seuraaviksi:

Penkereet	925 000 mk
Ojat ja rummut	85 000 "
Munkkipadot	330 000 "
Yhteiskustannukset noin 20 %	<u>268 000 "</u>
Yhteensä	noin 1 608 000 mk

Työn toteuttamiseksi joudutaan pengerryalueella kaivamaan noin 2 200 m³ ojamassoja ja rakentamaan pengertä noin 7 700 m³ sekä vahvistamaan penkereiden joenpuoleisia luiskia noin 850 m³:n louhemäärällä. Maapenkereisiin pyritään käyttämään ojakaivannoista saatuja kaivumaita. Niillä paikoin, missä pengerlinja sijaitsee nykyisen tien paikalla, rakennetaan tie vähintään entiseen kuntoonsa penkereen päälle.

Kuulutus

Vesioikeus on 4.1.1984 päättänyt, että hakemus on vesilain 16 luvun 6 ja 7 §:n säännösten mukaisesti pantava Porin kaupungissa ja Ulvilan kunnassa sekä vesioikeuden virkahuoneistossa yleisesti nähtäväksi ja saatettava tiedoksi Porin kaupungissa ja Ulvilan kunnassa julkipantavalla kuulutuksella kaikille niille, joiden oikeutta tai etua asia saattaa koskea, sekä että muistutukset ja vaatimukset on tehtävä vesioikeudelle puhevallan menettämisen uhalla viimeistään 29.2.1984.

Kuulutus on ollut yleisesti nähtävänä vesioikeuden ilmoitustaululla 10.1. - 1.3.1984, Porin kaupungin ilmoitustaululla 13.1. - 1.3.1984 sekä Ulvilan kunnan ilmoitustaululla 10.1. - 29.2.1984. Kuulutus on lähetetty erikseen tiedoksi vesihallitukselle, Porin kaupungin ja Ulvilan kunnan vesilautakunnille, Arvi Aaltosen kuolinpesän osakkaille, Pentti ja Ritva Myllykalliolle ja Tauno Kleemolalle sekä Porin kaupungille hakijana.

Muistutukset, vaatimukset ja huomautukset

1) Porista olevat ylikonstaapeli Pentti Myllykallio ja konekirjoittaja Ritva Myllykallio Porin kaupungin Vanhasakylässä sijaitsevan Siljalan tilan RN:o 3:280 omistajina ovat hakemuksen johdosta vesioikeuteen toimittamassaan muistutuksessa lausuneet seuraavaa:

"Omistamamme tila, joka rajoittuu Sunniemen tilan ja Kokemäenjoen väliselle alueelle, on siirtynyt omistukseemme v. 1968. Tilalle olemme rakentaneet asuinrakennuksen, joka on 15 metrin etäisyydellä tilan etelärajasta eli Kokemäenjoesta. Suunnitelman mukaan asuinrakennuksemme ja Kokemäenjoen väliin on suunniteltu rakennettavaksi tiepenger, jonka korkeus tilamme alueella olisi 78 cm nykyistä maanpintaa korkeammalla. Penkereen alle jäävän maa-alueen neliömäärä ei ole tiedossamme. Suunnitelman mukaan piha-alueemme Kokemäenjoen puolella oleva lauta-aita pitäisi siirtää lähemmäksi asuinrakennustamme ja aidan vieressä olevat istutukset poistaa. Kyseisestä haitasta on tilallemme esitetty 1 100 markan korvaus. Penkereen alle jäävästä tonttimaastamme ja penkereen asumiselle aiheuttavista haitoista ei luvata korvausta. Tiepenkereen rakentaminen pihamaallemme aiheuttaisi asumisellemme kohtuutonta haittaa ja alentaisi kiinteistömme arvoa huomattavasti. Nykyisin Kokemäenjoen rannassa kulkevan kapean tien luonne muuttuisi olennaisesti. Piha-alueemme muuttuisi pengerysalueeksi. Hämmästyttävää suunnitelmassa on se, että tien pinnan leveydeksi on suunniteltu vain neljä metriä. Tämän levyisellä tiellä eivät liikenteessä olevat ajoneuvot voi sivuuttaa toisiaan. Vastustamme jyrkästi korkean tienpenkereen rakentamista tilamme asuinrakennuksen ja Kokemäenjoen väliin. Käsityksemme mukaan alue pitäisi pengertää Kokemäenjoen viereen rakennettavalla maapenkereellä niinkuin on tehty vastakkaisella puolella jokea, ja tie rakentaa asuinrakennusten taakse. Tilamme kohdalle Kokemäenjoen rantaan ei ole koskaan vahvistettu tie-rasitetta, vaan tiealue jokirannassa on muinoin annettu joen yläjuoksulla olevien tilojen asukkaiden käyttöön.

Omistamamme Siljala-nimisen tilan olemme ostaneet koko kaupalaisen Leinon tilan leveydeltä ja kyseinen tila rajoittuu

Kokemäenjokeen. Mahdollisen penkereen alle jäävästä jokirantatontistamme vaadimme 50 markan neliömetrikorvauksen. Jokirannassa olevan lauta-aidan siirrosta luvattulla 1 100 markan korvauksella ei saisi edes aidan alle tehtävän salaojan kaivuukustannuksia puhumattakaan viemäröinnistä, ojan täytöstä, aidan purkamisesta ja uudelleen rakentamisesta sekä maalauksesta aiheutuvia kustannuksia. Mielestämme 10 000 markan korvaus tältä osalta on kohtuullinen. Nykyisellä paikalla olevan lauta-aidan alle on rakennettu soralla täytetty ja viemäriputkillla varustettu salaoja aidan alla olevan maan routimisen estämiseksi. Samalla oja toimii tonttimme joen puoleisena salaojana, joka pitää pihamaan kuivana. Jos penkere tehdään, tulee pihatien ja autosuulin ajoluiskat rakentaa siten, että nykyiset portit säilyttävät käyttötarkoituksensa, eikä niiden korkeutta saa nostaa nykyistä aitaa korkeammaksi. Kiinteistölle aiheutuvasta arvonalennuksesta vaadimme 50 000 markan korvauksen. Mielestämme suunniteltu pengerryshanke on turha ja kaupungin varoja tuhlaava, jota ei tässä muodossa pitäisi toteuttaa. Kokemäenjoen varressa kulkevan tien korottaminen alavilta paikoilta ja alajuoksulla tehty ruoppaus on pitänyt tulvavaaran tipotiessään. Mainittakoon, että omistamallamme Siljala-nimisellä tilalla ei ole ollut tulvista mitään haittaa emmekä ota osaa penkereen rakentamisesta aiheutuviin kustannuksiin."

2) Ulvilasta oleva Tauno Kleemola Ulvilan kunnan Suosmeren kylässä sijaitsevan Eskolan tilan RN:o 4:7 omistajana on muistutuksessaan vaatinut, että asiassa pidettäisiin katselmustoitumus, koska valtaoja, joka suunnitelman mukaan muutettaisiin virtaamaan ylöspäin pois nykyisestä luonnonmukaisesta lasku-uomasta, toimisi näin toteutettuna tulvavesien johtouomana alueille, joilla aiemmin ei tulvista ole kärsitty. Koska kysymys on talvitulvista, ei syysviljojen viljelyä alueilla voitaisi tämän jälkeen harjoittaa. Kleemola on vaatinut, että valtaoja säilytettäisiin entisellä paikallaan ja sen alapää varustettaisiin munkkipadolla, jolla tulvan nousu valtaojaan estettäisiin. Vielä Kleemola on vaatinut, että Kokemäenjoen pengertä jatkettaisiin hänen rantansa kohdalla noin 200 m yläjuoksulle päin loivana viljeltävänä penkereenä, koska alueella on tulvavaara.

3) Vesihallitus on lausunut hakemuksen johdosta seuraavaa: "Nyt kysymyksessä oleva hanke sisältyi kuivatusalue K2 nimisenä v. 1978 katselmustoimituksessa käsiteltyyn hakemukseen, jossa vesihallitus oli hakijana. Vesioikeuskäsittelyn aikana hakija kuitenkin luopui tästä osasta suunnitelmaa osittain hakemuksen kohtaaman vastustuksen vuoksi ja osittain siksi, ettei suunnitelman toteutuksesta vastannut Porin kaupunki pitänyt hanketta tuolloin kiireellisenä.

Länsi-Suomen vesioikeus on päätöksellään 23.6.1983 antanut luvan Porin kaakkoisosan pengerrykselle muilta kuin kuivatusalue K2:n osalta.

Vesihallituksen ja Porin kaupungin välisissä neuvotteluissa sovitun mukaisesti on Porin kaupunki laatinut uuden suunnitelman kuivatusalue K2:n osalle ja jättänyt tämän toteuttamista tarkoittavan, nyt käsiteltävänä olevan hakemuksen vesioikeudelle 3.11.1983. Vesihallitus on kirjeellään 8.11.1983 Länsi-Suomen vesioikeudelle puolestaan peruuttanut alkuperäisen hakemuksensa kuivatusalue K2:n osalta.

Porin kaupungin laatimassa suunnitelmassa on kuivatusojastoa pienennetty ja penkereitä kevennetty niin, että kustannusarvio on saatu alenemaan alkuperäisestä 2,9 milj. markasta 1,6 milj. markkaan. Hankkeen toteuttamiseen on lisäksi antanut suostumuksensa 49 alueen 51:stä maanomistajasta. Mm. vuoden 1980 tulvatilanne osoitti tulvantorjuntatoimenpiteiden tarpeellisuuden Porin kaakkoisosan alueella. Sitä osoittaa myös hankkeen saama laaja kannatus alueen asukkaiden keskuudessa. Suunnitelman toteuttaminen on lisäksi edellytyksenä kaavoitustoimenpiteiden jatkamiselle, joten hanketta voitaneen pitää yleisen tarpeen vaatimana. Penkereet rakennetaan käytännöllisesti katsoen kokonaan maa-alueille, eikä vesistöön kohdistuvia haitallisia vaikutuksia hankkeesta ole odotettavissa. Lupaehtoihin olisi kuitenkin tarkoituksenmukaista ottaa määräys, että Turun vesipiirin vesitoimisto voi tarvittaessa edellyttää hakijan työn aikana seuraamaan, aiheuttavatko toimenpiteet aluahaittoja vesistössä. Tarvittaessa tulee hakijan ryhtyä toimenpiteisiin haittojen estämiseksi tai muulla tavoin huomioonottamiseksi.

Muutoin ei vesihallituksella ole huomauttamista hankkeen johdosta, eikä se näe estettä luvan myöntämiselle."

Hakemuksen myöhempi käsittely

Porin kaupunki on 12.4.1984 toimittanut vesioikeudelle selityksensä muistutusten ja vesihallituksen lausunnon johdosta.

Vesioikeus on 15.10.1985 pitänyt asiassa tarkastuksen, kuten asiakirjoihin liitetty pöytäkirja osoittaa. Tarkastuksen yhteydessä Porin kaupunki on ilmoittanut, että pengerryssuunnitelmaa muutetaan Sunniemen osayleiskaavan mukaisesti siten, että Kokemäenjoen penkereen yhteyteen paaluvälille 9+40-16+95 tehdään vain kevyen liikenteen väylä, jolloin penger voidaan tehdä suunniteltua kapeammaksi. Ajoneuvoliikennettä varten rakennetaan tie kiinteistöjen toiselle puolelle. Pentti ja Ritva Myllykallio ovat tarkastuksessa luopuneet lauta-aidan siirtämisestä koskevasta 10 000 markan korvausvaatimuksestaan.

Porin kaupunki on 29.12.1986 toimittanut vesioikeuteen 6.11.1985 muutetun pengerryssuunnitelman kartan ja poikkileikkaukset Kokemäenjoen penkereen osalta. Muutetussa suunnitelmassa Kokemäenjoen pengertä on paaluvälillä 9+45-17+00 kavennettu suurimmalta osalta 0,5 metrillä siten, että penkereen harjanleveys on koko mainitulla paaluvälillä 3,5 m. Lisäksi tonteille suunnitellut liittymät on poistettu ja penkereen yläpäättä ja sen takaa Kokemäenjokeen laskevan eristysojan suuta on muotoiltu uudestaan. Kaupunki on vielä 3.2.1987, 19.2.1987 ja 10.9.1987 toimittanut vesioikeuteen muutetun suunnitelman mukaisia vahinkolaskelmia ja selvityksiä sopimatta olevista tiloille aiheutuvista vahingoista sekä 19.2.1988 Porin kaupungin Vanhassakylässä sijaitsevan Vehmaksen tilan RN:o 3:203 omistajien suostumuksen penkereen rakentamiseksi tilan alueelle 6.11.1985 muutetun suunnitelman mukaisesti.

Vesioikeuden ratkaisu

Vesioikeus on käsitellyt asian.

Koska Pentti ja Ritva Myllykallio ovat suunnitelman muutoksen

johdosta vesioikeuden tarkastuksen yhteydessä luopuneet aidan siirtämistä koskevasta korvausvaatimuksestaan, lausunnon antaminen vaatimuksesta raukeaa. Muilta osin vesioikeus on tutkinut asian. Esitettyjen asiakirjojen perusteella vesioikeus katsoo, ettei Siljalan tilan aluetta jää rakennettavan penkereen alle. Pengerrys ei aiheuta tilan myyntiarvon alenemista. Tämän vuoksi vesioikeus hylkää Pentti ja Ritva Myllykallion korvausvaatimuksen kiinteistön arvonalennuksesta.

Vesioikeus katsoo, että Kokemäenjoen tulvavedenkorkeuksissa ei ole merkittävää eroa Tauno Kleemolan omistamalta Eskolan tilalta laskevan valtaojan suun ja suunnitelman mukaisen ojan uuden laskukohdan välillä. Tällöin ojan kääntäminen laskemaan pengerrysalueen yläpuolella Kokemäenjokeen ei muutetun suunnitelman mukaisella ojan laskukohdan muotoilulla aiheuta tulvavedenkorkeuden nousua Eskolan tilalla. Pumpattavan vesimäärän pienentämiseksi valtaojan kääntäminen on katsottava tarpeelliseksi. Hakijaa ei voida velvoittaa jatkamaan Kokemäenjoen pengertä Eskolan tilan kohdalle. Yrityksen vaikutukset eivät ulotu laajalle alueelle eikä vaikutusten selvittäminen vaadi katselmustoimituksen pitämistä. Näillä perusteilla vesioikeus hylkää Kleemolan vaatimukset katselmustoimituksen pitämiseksi, valtaojan säilyttämiseksi munkkipadolla varustettuna entisellä paikallaan ja penkereen jatkamiseksi Eskolan tilan kohdalle.

Hakemuksessa tarkoitettu pengerryshanke on yleisen tarpeen vaatima. Hankkeesta saatava hyöty on siitä johtuvaan vahinkoon, haittaan ja muuhun edunmenetykseen verrattuna huomattava. Hanke ei vaaranna yleistä terveydentilaa, aiheuta huomattavia ja laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia ympäristön luonnonsuhteissa tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa eikä suuresti huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeinoloja. Tämän vuoksi vesioikeus vesilain 2 luvun 6 §:n 2 momentin ja 8 §:n ja 7 luvun 3, 4, 5 ja 6 §:n nojalla harkitsee oikeaksi myöntää Porin kaupungille luvan Kokemäenjoen itärannan pengerrykseen Harjunpäänjoen eteläpuolella hakemukseen liitetyn, Porin kaupungin rakennusviraston laatiman

suunnitelman "Porin kaakkoisosan penger, kuivatusalue 2" mukaisesti, Kokemäenjoen penkereen paaluvälin 9+50-17+20 osalta kuitenkin kaupungin 29.12.1986 vesioikeuteen toimit-taman, 6.11.1985 päivätyn muutetun suunnitelman mukaisesti, sekä oikeuden rakenteita varten tarpeellisiin toiselle kuu-luviin alueisiin Porin kaupungissa ja Ulvilan kunnassa. Han-ketta toteutettaessa on noudatettava vesilain säännöksiä ja seuraavia lupaehtoja:

- 1) Kokemäenjoen itärannalle tulee rakentaa penger 6.11.1985 muutetun piirustuksen nro I-V6436 mukaisesti. Penkereen harjankorkeus on $N_{60} +3,30$ m, harjan leveys paaluvälillä 0-8+00 4,8-5,0 m, paaluvälillä 8+00-9+45 3,8-4,0 m ja paaluvälillä 9+45-17+00 3,5 m ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5.
- 2) Harjunpäänjoen itä- ja eteläpuolelle tulee rakentaa pen-ger piirustuksen nro I-V6437 mukaisesti. Penkereen har-jankorkeus on $N_{60} +3,30$ m, harjan leveys tarpeen mukaan 1,5-5,0 m, Leppärannan tilan suojapenkereen osalta kui-tenkin 0,5 m, ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5.
- 3) Ulvilan kunnan Suosmeren kylässä sijaitsevan Eskolan ti-lan RN:o 4:7 pohjoisrajalta Kokemäenjokeen laskeva valta-oja tulee kääntää laskemaan eristysojana tilan länsirajaa pitkin Kokemäenjokeen. Ojan länsi- ja pohjoispuolelle tulee rakentaa penger piirustuksen nro I-V6438 mukaisesti, rakenteiden alapään osalta kuitenkin 6.11.1985 muutetun piirustuksen nro I-V6436 mukaisesti. Ojan tasausviiva nou-see suoraviivaisesti siten, että se on ojan Kokemäenjoen puoleisessa päässä korkeudella $N_{60} +1,00$ m ja paalulla 3+00 korkeudella $N_{60} +1,20$ m. Ojan pohjanleveys on 0,5 m ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5. Penkereen harjankorkeus on $N_{60} +3,30$ m, harjan leveys 2,5 m ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5.
- 4) Pengerrysalueen kuivattamista varten tulee kaivaa kuiva-tusojat 4 ja 5 piirustusten nro I-V6439 ja I-V6436 mukai-sesti. Ojan 4 tasausviivan korkeus on paalulla 0+00 $N_{60} +0,80$, paalulla 3+80 $N_{60} +1,00$ m ja paalulla 4+60

N₆₀ +1,20 m, pohjan leveys 0,5 m ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5 - 1 : 2. Ojan 5 tasausviivan korkeus ojan laskiessa Kokemäenjoen penkereen paalun 8+05 kohdalla Koskelanojaan on N₆₀ +0,35 m, Kokemäenjoen penkereen paaluvälin 8+62-8+72 kohdalle rakennettavan, läpimitaltaan 0,6 m olevan betoniputkirummun alapäässä N₆₀ +0,35 m ja yläpäässä N₆₀ +0,38 m sekä ojan lähtiessä Kokemäenjoen penkereen paalun 9+41 kohdalla Eskolan tilalta tulevas-ta valtaojasta N₆₀ +0,42 m. Ojan 5 pohjanleveys on 0,5 m ja luiskien kaltevuus 1 : 1,5.

- 5) Pengerrysalueelta tulevan veden johtamiseksi Kokemäen-jokeen Kokemäenjoen penkereeseen ojien 1 ja 2 sekä Koskelanojan kohdalle tulee rakentaa munkkipato ja varustaa tämä tarvittaessa pumpulla piirustuksen nro I-V6440 mukaisesti.

Pienempiin penkereiden katkaisemiin paikallisojiin sekä salaojien laskuputkiin tulee tarvittaessa rakentaa padotus-läpällä varustetut rummut.

- 6) Suunnitelman mukaisista uomien, rakenteiden ja laitteiden paikoista ja mitoista saadaan paikallisten olosuhteiden vuoksi vähäisessä määrin poiketa edellyttäen, ettei kenenkään etua sanottavasti loukata ja ettei uomien vedenjohtokykyä huononnetta.
- 7) Mikäli jonkin alueen kuivatus pengerryksen johdosta oleellisesti huononee, luvan saajan tulee laatia suunnitelma ja jättää tarvittaessa vesioikeuteen hakemus haitan poistamiseksi tai korvaamiseksi.
- 8) Ellei kaivumaita maanomistajan suostumuksella käytetä penkereiden rakentamiseen tai viedä pois, ne on levitettävä uomien viereisille alueille, ei kuitenkaan ilman maanomistajan suostumusta tontille, rakennuspaikalle, puutarhaan tai muuhun erityiseen käyttöön otetulle alueelle. Kaivumaiden levittämisestä mahdollisesti aiheutuvat vahingot on heti arvioitava ja korvattava viivytyksettä. Rakennustöiden pää-

tyttyä kaikki rakennusjätteet on poistettava ja penke-
reiden luiskat tasoitettava ja nurmetettava sekä raken-
nuspaikat muutoinkin siistittävä ympäristöön sopiviksi.

- 9) Luvan saajan on huolehdittava uomien, rakenteiden ja lait-
teiden käytöstä ja kunnossapidosta.
- 10) Luvan saajan on viivytyksittä kustannuksellaan laillises-
sa järjestyksessä huolehdittava tarvittavista sähkö-, puhe-
lin- ja muiden johtojen sekä rajamerkkien siirroista.
- 11) Luvan saajan on toimenpitein huolehdittava siitä, että
kulkuyhteydet eivät työn aikana tarpeettomasti katkea ei-
kä kulku työkohteiden ohi vältettävissä olevalla tavalla
vaikeudu.
- 12) Luvan saajan on hyvissä ajoin, vähintään neljätoista vuo-
rokautta aikaisemmin ilmoitettava oikeudenomistajille mil-
loin se ottaa käyttöönsä yritystä varten tarvittavat alu-
eet.

Ellei asianomaisen oikeudenomistajan kanssa ole toisin
sovittu, luvan saajan on siirrettävä käyttöönotettavalta
alueelta poistettava puusto, rakennukset ja muu irtaimisto
oikeudenomistajan osoittamaan paikkaan käyttöönotettavan
alueen läheisyyteen.

- 13) Luvan saajan on korvattava työn suorittamisesta ja rakentei-
den kunnossapidosta aiheutunut vahinko asianomaiselle oi-
keudenomistajalle heti vahingon tapahduttua suoritettavan
arvion perusteella.
- 14) Luvan saajan on maksettava asianomaisille oikeudenomista-
jille yrityksen aiheuttamasta vahingosta, haitasta ja muus-
ta edunmenetyksestä seuraavat kertakaikkiset korvaukset,
joissa on tarpeellisilta osin otettu huomioon vesilain 11
luvun 6 §:n mukainen korvauksen puolitoistakertaisuus:

Porin kaupungin Vanhassakylässä sijaitseva tila Aalto
RN:o 3:55, omistaja Juho Aaltosen kuolinpesä.

Tonttimaata

penkereiden alle

$$50 \text{ m}^2 \times 8 \text{ mk/m}^2 = 400 \text{ mk}$$

Peltoa

penkereiden alle

$$455 \text{ m}^2 \times 4 \text{ mk/m}^2 = 1\,820 \text{ ''}$$

Joutomaata

penkereiden alle

$$860 \text{ m}^2 \times 0,1 \text{ mk/m}^2 = \underline{86 \text{ ''}}$$

$$2\,306 \text{ mk} \times 1,5 = 3\,459 \text{ mk}$$

Pensasaita 45 m x 50 mk/m

$$2\,250 \text{ ''}$$

Koivuja 2 kpl x 100 mk/kpl

$$\underline{200 \text{ ''}}$$

Korvaus

$$5\,909 \text{ mk}$$

Ulvilan kunnan Suosmeren kylässä sijaitseva tila Eskola
RN:o 4:7, omistaja Tauno Kleemola.

Peltoa

ojien alle

$$350 \text{ m}^2 \times 4 \text{ mk/m}^2 = 1\,400 \text{ mk}$$

Joutomaata

ojien alle

$$750 \text{ m}^2 \times 0,1 \text{ mk/m}^2 = \underline{75 \text{ ''}}$$

$$1\,475 \text{ mk} \times 1,5 = 2\,213 \text{ mk}$$

Korvaus

$$2\,213 \text{ mk}$$

Korvaukset on maksettava ennen vahinkoa aiheuttavaan toimenpiteeseen ryhtymistä.

Jos korvaukseen oikeutettu kiinteistö on saamisen tai toistuvan raha- tai tavaratulon kantamisoikeuden panttina eikä panttioikeuden haltija suostu korvauksen tallettamatta jättämiseen, korvaus on lupapäätöksen saatua lainvoiman talletettava ulosotonhaltijalle jaettavaksi niin kuin ulosmittatun omaisuuden myyntihinnasta on säädetty.

Luvan saaja on vastuussa muustakin yrityksen aiheuttamasta vahingosta, haitasta ja edunmenetyksestä.

- 15) Tämän lupapäätöksen mukaiset työt on saatettava loppuun viiden (5) vuoden kuluessa siitä, kun päätös on saanut lainvoiman. Töiden valmistumisesta luvan saajan on ilmoitettava kuudenkymmenen (60) päivän kuluessa vesioikeudelle.

Muutosta tähän päätökseen haetaan vesiylioikeudelta valittamalla.

Valitusaika päättyy 6.6.1988.

Valitusosoitus liitteenä.

Länsi-Suomen vesioikeuden puolesta:

Aino Turpeinen
Aino Turpeinen

./.. Ulla Kuusiniemi
Ulla Kuusiniemi

JÄLJENNÖKSEN OIKEAKSI TODISTAA:

Paikka ja aika kuin edellä

Vesioikeuden sihteeri

Ulla Kuusiniemi

Päätöksen tekemiseen ovat ottaneet osaa vesioikeustuomari Aino Turpeinen sekä vesioikeusinsinöörit Matti Sulkala ja Toivo Pouru.

